

13.11.2009/157

**YATIRIM TEŞVİK BELGELİ MAKİNA VE TECHİZATIN
İTHALİNDE UYGULANACAK GÜMRÜK VERGİSİ VE
KDV İSTİSNASI UYGULAMASI İLE İLGİLİ
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ YAYIMLANDI**

ÖZET : Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı'nca çıkarılan GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ'nde (YATIRIM TEŞVİK) (SERİ NO: 9), yatırım teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın ithalinde gümrük idarelerinde uygulanacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1 inci fıkrasının (2) no'lu bendinde "*her türlü mal ve hizmet ithalatı*", katma değer vergisinin konusuna alınmıştır. Aynı, yasanın 13/1-d maddesinde de "*Yatırım Teşvik Belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makina ve teçhizat teslimleri (Şu kadar ki, yatırımın teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar)*" vergiden istisna edilmiştir.

Diğer taraftan Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 43/4 üncü maddesi uyarınca ithalde alınan Katma Değer Vergisi ilgili gümrük idaresince tarh olunmakta; aynı Yasanın 48 inci maddesi uyarınca da ithal edilen eşya ile ilgili olarak; katma değer vergisinden müstesna olduğu halde yanlışlıkla alınan veya fazla alındığı anlaşılan Katma Değer Vergisi, indirim hakkına sahip olmayan mükelleflere, Gümrük Kanuna göre iade olunmaktadır.

Yatırım Teşvik Belgeli yatırımlarda, katma değer vergisi istisnası yanında gümrük vergisi istisnası ve diğer işlem vergilerinden istisna da uygulanmaktadır.

İthal edilen ve teşvik belgeli yatırımlarda kullanılacak makine ve teçhizatlar da KDV ve gümrük vergisi istisnasının uygulanmasına ilişkin olarak Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı'nca çıkarılan GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (YATIRIM TEŞVİK) (SERİ NO: 9), 12 Kasım 2009 tarih ve 27404 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Tebliğ, 16.7.2009 tarihinden geçerli olmak yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olup, bu sirkülerimize eklenmiştir.

Bu Tebliğde, yatırım teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın ithalinde gümrük idarelerinde uygulanacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Bu Tebliğ, yatırım teşvik belgesi kapsamında yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizata gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi istisnası uygulanmasını kapsamaktadır.

Bu Tebliğ ile 13.4.2007 tarihli ve 26492 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 8 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yatırım Teşvik) yürürlükten kaldırılmıştır.

Saygılarımızla...

Tarih :12 Kasım 2009,

Sayısı: 27404

TEBLİĞ
Gümrük Müsteşarlığından:
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ
(YATIRIM TEŞVİK)
(SERİ NO: 9)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, yatırım teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın ithalinde gümrük idarelerinde uygulanacak işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Yatırım teşvik belgesi kapsamında yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizata gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi istisnası uygulanmasıdır.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 20nci maddesi uyarınca Hazine Müsteşarlığınca hazırlanarak yürürlüğe konulan 2009/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğin 14 üncü maddesinin 6 ncı fıkrasına istinaden Hazine Müsteşarlığından da görüş alınarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) CKD aksam ve parçaları: Başka bir yerde montaj edilmek üzere demonte parçalardan oluşan makine ve teçhizatı,
 - b) Karar: 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararını,
 - c) Makine ve teçhizat listesi: Yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilecek eşyaya ilişkin bilgilerin yer aldığı listeyi,
 - d) Müsteşarlık: Gümrük Müsteşarlığını,
 - e) Oda: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine (TOBB) bağlı ticaret odalarını, ticaret ve sanayi odalarını, sanayi odalarını,
 - f) Sanayi odası: TOBB'a bağlı sanayi odalarını,
 - g) Yatırımcı: Teşvik belgesi kapsamı yatırımı gerçekleştirecek gerçek ve tüzel kişileri,
 - h) Yatırım malı: Bina ve arsa hariç, teşvik belgesi kapsamı mal ve hizmet üretimi için kullanılan her türlü makine ve teçhizat, tesisat ve yatırım cinsine bağlı olarak mefruşat gibi sabit harcamaları,
 - ı) Yatırım teşvik belgesi: Yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkânı sağlayan, Karar'ın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen belgeyi,
 - i) Vergi ziyai cezası: Vergi ziyasına sebebiyet verenlere ilgili mevzuat hükümleri uyarınca kesilen cezayı,
- ifade eder.

Gümrük vergisi muafiyeti

MADDE 5 – (1) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malları ile otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla CKD aksam ve parçaları ile gemi ve 50

metrenin üzerindeki yat inşa yatırımları ile ilgili tekne kabuğu ithali, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaftır.

(2) Toplam ithal makine ve teçhizat bedelinin %5'ini geçmemek kaydıyla yedek parçaların, otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), treyler (frigorifik olanlar hariç), mobilya, yat, motor bot, kamyon (offroad-truck tipi ile kara yoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, beton santralı, forklift ve beton pompasının teşvik belgesi kapsamında ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda gümrük vergisi tahsil edilir.

(3) Yatırım süresi içerisinde kambiyo mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanılmış ve bedeli kısmen veya tamamen ödenmiş ancak ithalatı gerçekleştirilmemiş makine ve teçhizatın ithaline, yatırım süresinin bitiş tarihini izleyen 4 ay içerisinde olmak kaydıyla, doğrudan gümrük idareleri tarafından izin verilir.

Katma değer vergisi istisnası

MADDE 6 – (1) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcıların teşvik belgesi kapsamında yapacakları makine ve teçhizat ithali katma değer vergisinden istisnadır. Ancak, CKD aksam ve parçalar ile yedek parçalara ait katma değer vergisi tahsil edilir.

(2) Aynı hüküm teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemlerinde ve makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.

(3) Katma değer vergisi istisnası;

a) Yatırım teşvik belgesinin yatırımın yararlanacağı destek unsurları bölümünde katma değer vergisi istisnasının öngörülmesi,

b) Yatırım teşvik belgesine bağlı yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde yer alan eşyadan, hangilerinin katma değer vergisi istisnasından yararlanacağı hususunun teşvik belgesini düzenleyen kurum tarafından sıra numarası belirtilmek kaydıyla, söz konusu listeye kaydedilerek imza ve mühür altına alınmış olması,

c) Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 2 sayılı KDV Sirkülerinde belirtilen formata uygun olarak vergi dairelerinden yazı ibraz edilmesi, halinde gümrük idarelerince uygulanır.

Teminatlı işlemler

MADDE 7 – (1) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Hazine Müsteşarlığının uygun görüşüne istinaden Gümrük Müsteşarlığınca (Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü) verilen talimata istinaden gümrük idarelerince gümrük vergisi ile katma değer vergisinin toplam tutarı kadar teminat alınmak suretiyle müsaade edilebilir.

(2) Teminatla ithalatta, bir defada verilecek teminat süresi azami altı aydır. Teminat süresi içerisinde kesin ithalat için gerekli işlemler tamamlanmamış ise, süre uzatımı için Gümrük Müsteşarlığına müracaat edilir. Teminatın başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Yatırımcının, teminatın çözümü için teminat süresi içinde teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Gümrük Müsteşarlığına müracaat etmesi gerekir. Aksi takdirde, teminat irat kaydedilir.

Mahrece iade işlemleri

MADDE 8 – (1) Teşvik belgesinin yatırım süresi içerisinde;

a) Evsafına uygun çıkmaması nedeniyle, yerine yenisi getirilmek kaydıyla, eşyanın serbest dolaşıma girişini müteakip garanti süresi içinde yurt dışı edilecek makine ve teçhizatın,

b) Herhangi bir şekilde tamir ve bakım veya diğer nedenlerle yurt dışına gönderilecek makine ve teçhizatın mahrece iade işlemleri için doğrudan gümrük idaresine müracaat edilir. Bu yöndeki talepler ilgili gümrük idaresince, gümrük mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılır.

(2) Mahrece iade işlemine konu yatırım mallarının yurt dışı edilmesinden itibaren bir yıl içinde aynısı veya yenisinin yurda giriş işlemleri Hazine Müsteşarlığının herhangi bir iznine tabi olmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ve katma değer vergisi istisnasından yararlandırılmak suretiyle doğrudan gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

(3) İthal makine ve teçhizatın evsafına uygun çıkmaması, herhangi bir nedenle arızalı çıkması veya verimli çalışmaması nedeniyle mahrece iade işleminden önce aynısının ithal edilmek istenilmesi hâlinde;

a) İthal yapılacak makine ve teçhizata ait ithalatta alınacak vergileri kapsayacak teminat alınır.

b) Arızalı çıkan ve verimli çalışmayan makine ve teçhizatın mahrece iade edilmemesi hâlinde tahakkuk edecek vergi ve cezaların ödeneceğine dair taahhütname alınır.

c) Arızalı çıkan makine ve teçhizatın mahrecine iadesi sağlanır.

Kullanılmış makine ve teçhizat ithalatı

MADDE 9 – (1) İthalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan “Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilebilecek Maddelere İlişkin Tebliğ” hükümleri uyarınca ithali mümkün olan makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç),

(2) İthalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizat, teşvik belgesi kapsamında ithal edilebilir.

(3) Tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat ithal edilemez.

(4) Kullanılmış olarak ithal edilen makine ve teçhizatın amacı dışında kullanılması veya bu Tebliğin 6 ncı madde hükmü saklı kalmak üzere satılması hâlinde sağlanan destek unsurları ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır ve söz konusu makine ve teçhizat gümrüklere iade edilir.

(5) Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış makine ve teçhizatın ithalinde;

a) Öncelikle teşvik belgesi ve teşvik belgesi eki yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde eşyanın "kullanılmış" olduğuna ilişkin meşruhat bulunması,

b) Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış olarak ithali öngörülen eşyanın, İthalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan yürürlükteki "Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilecek Maddelere İlişkin Tebliğ" eki listelerde yer alması ve belirtilen yaş sınırlarına uygun olması,

c) Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış olarak ithali öngörülmeyle birlikte "Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilecek Maddelere İlişkin Tebliğ" eki listede yer almayan münferit kullanılmış makine ve teçhizatın İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithaline izin verildiğine dair Dış Ticaret Müsteşarlığından alınmış yazının ithalat sürecinde ibraz edilmesi,

d) Kullanılmış komple tesis ithalatında yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde model yılı belirtilmiş olması halinde ithal edilecek tesisin model yılının uygunluğunun aranması, farklı modelde ise Hazine Müsteşarlığınca model yılının düzeltilmesi, hâlinde gümrük vergisi aranmaz.

(6) Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen teşvik belgeleri kapsamına (6/10/2006 tarihinden önce) dâhil edilen kullanılmış komple tesis veya kullanılmış münferit makine ve teçhizat, teşvik belgesinin istinat ettiği kararlarda belirtilenler hariç olmak üzere İthalat Rejimi Kararında öngörülen gümrük vergisinden muaf tutulduğundan, kullanılmış tesis veya kullanılmış münferit makine ve teçhizatlara ait gümrük vergisi işlemleri, makine ve teçhizat listelerine Hazine Müsteşarlığı tarafından kaydedilen şerhler doğrultusunda gerçekleştirilir.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

MADDE 10 – (1) Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın, devir, satış, ihraç veya kiralanması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip beş yılı doldurmuş olması hâlinde serbesttir. Ancak, söz konusu satışların işletmenin asgarî beş yıl süre ile faaliyette bulunmasını engelleyecek mahiyet taşımaması gerekir.

(2) Diğer taraftan;

a) Tamamlama vizesi yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın beş yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte, teşvik belgeli bir başka yatırım için devri, teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı, ihracı, kiralanması,

b) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın, üretilecek mal veya hizmetlerin teşvik belgesi sahibi yatırımcı tarafından satın alınması ve bu durumu belgeleyen sözleşmenin ibrazı koşuluyla diğer bir yatırımcıya bedelsiz olarak geçici bir süre için verilmesi veya kiralanması,

c) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri, Hazine Müsteşarlığının iznine tabidir.

(3) Tamamlama vizesi yapılmamış veya tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte beş yılını doldurmamış makine ve teçhizata satış izni verilebilmesi için yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartı aranır. Bu tür durumlarda satış izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destek unsurları tahsil edilmez. Ancak yatırımcının teşvik belgesinin satış iznini müteakip diğer nedenlerle iptali hâlinde izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınır.

(4) Beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satıldığı tespit edilmesi hâlinde satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve katma değer vergisi tahsil edilir.

(5) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizata Hazine Müsteşarlığınca verilen devir, satış, ihraç ve kiralama izinleri Müsteşarlığa (Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü) iletilir.

(6) Teşvik belgesinin "Özel Şartlar" başlıklı VI. bölümünde belgenin tamamlama vizesinin yapıldığı ve diğer şartların yerine getirildiğine ilişkin notun bulunmaması veya bunlardan birinin dahi yerine getirilmediğinin anlaşılması hâlinde; yatırımın devri, belge kapsamı makine ve teçhizatın devir, satış, ihraç veya kiralanması ile ilgili taleplerde Hazine Müsteşarlığından izin yazısının getirilmesi veya anılan Müsteşarlıkça teşvik belgesinin ilgili bölümüne bu yönde gerekli not bilginin konulması sağlanır.

(7) Teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir, satış, ihraç ve kiralama işlemlerinde gümrük idarelerince;

a) Hazine Müsteşarlığınca devir, satış, ihraç ve kiralama işlemlerine ilişkin verilen izinde, herhangi bir müeyyide ön görülüp görülmediği hususuna dikkat edilir. Müeyyide ön görülmüş olması hâlinde Gümrük Kanunu ve teşvik mevzuatı uyarınca gerekli işlemler yapılır.

b) Devir konusu makine ve teçhizata ait serbest dolaşıma giriş beyannamesi üzerine şerh düşülür. Devir alan firmadan, tüm yükümlülüklerin yerine getirileceğine dair taahhütname alınır.

c) Yatırımcı firma unvanı değişikliğinde, bu firmaya ait yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan ithalat işlemlerine ilişkin ithal belgeleri üzerine yeni firma unvanı işlenir.

Finansal kiralama

MADDE 11 – (1) Teşvik belgesi konusu makine ve teçhizatın tamamının veya bir kısmının finansal kiralama yoluyla temini mümkündür.

(2) Finansal kiralama şirketi, finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatlar için, teşvik belgesi sahibi yatırımcı ile sözleşme yapması ve sözleşme kapsamı yatırım mallarını sözleşme

yaptığı yatırımcıya kiralaması durumunda gümrük vergisi muafiyeti ve katma değer vergisi istisnası desteklerinden yararlanabilir.

(3) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ve teşvik belgesini düzenleyen mercie onaylanan finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizat listesi ile ithalat işlemleri yapılır. Bu işlemlerde yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

(4) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri, finansal kiralama şirketi ve yatırımcının birlikte müracaat etmeleri hâlinde değerlendirilir.

(5) Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim tarihinden itibaren 5 yıllık süre dolmadan devredilmesi durumunda her türlü yükümlülük finansal kiralama şirketine aittir. İflas veya sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleşmemesi durumunda, beş yıllık süreyi doldurmuş makine ve teçhizat içeren teşvik belgeleri kapsamında yararlanılan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde finansal kiralama şirketinden tahsil olunur.

Ancak, makine ve teçhizatın beş yıllık süreyi doldurması halinde teslim tarihinden sonraki işlemlerde 474 sayılı ve 3065 sayılı Kanunlar ile Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak üzere yatırımcı sorumludur.

(6) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırım için kullanılmasının talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatına istinaden, teşvik belgeli bir yatırımcıya yapılacak sözleşmeye istinaden devredilebilir. Bu durumda devreden yatırımcının yatırım bütünlüğünün bozulması hâlinde söz konusu makine ve teçhizatın diğer yollardan temin edilecek şekilde tekrar ilave edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan kullanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

(7) Finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilecek yatırımlarda, kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim edilerek beş yıllık sürenin dolması kaydıyla, yatırımcıya ait teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptali, finansal kiralama şirketine müeyyide uygulamayı gerektirmez. 5 yıllık sürenin dolmaması halinde, yatırımcının yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümü kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasında 474 sayılı ve 3065 sayılı Kanunlar ile Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri dikkate alınır.

(8) Sözleşmede devir yetkisinin tanınması halinde de finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat, yatırımcının uygun görüşü olmadan başka bir finansal kiralama şirketine devredilemez.

(9) Yatırımcının teşvik belgesi kapsamında bulunan kullanılmış makine ve teçhizatın finansal kiralama yoluyla teminine izin verilebilir.

(10) Finansal Kiralama Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen ihbar süresinin bitimini müteakip en geç 3 ay içerisinde kiralayan veya kiracı tarafından ilgili mercie bildirimde bulunulması ve sözleşmenin feshi halinde 6 ncı fıkra hükümleri çerçevesinde devir yapılabilir.

(11) Belirtilmeyen hususlarla ilgili olarak Finansal Kiralama Kanunu hükümleri dikkate alınarak Hazine Müsteşarlığının görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

Teşvik belgesinin iptali veya makine ve teçhizatın belge kapsamından çıkartılması

MADDE 12 – (1) Hazine Müsteşarlığı tarafından herhangi bir nedenle teşvik belgesinin iptal edilmesi veya belge iptal edilmeden makine ve teçhizatın belge kapsamından çıkartılması durumunda, gümrük mevzuatı hükümlerine göre gereğinin yapılabilmesi için, Hazine Müsteşarlığınca iptal veya çıkartılma nedeni ve herhangi bir yaptırım uygulanıp uygulanmayacağı hususu Gümrük Müsteşarlığına (Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğüne) bildirilir.

(2) Yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilen makine ve teçhizata ait istisna uygulanmış katma değer vergisi, teşvik belgesinin iptal edilmesi veya makine ve teçhizatın teşvik belgesi kapsamından çıkarılması nedeniyle tahsil edilirken, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13/d maddesi uyarınca alınması gereken gecikme faizi ve vergi ziyai cezası, Maliye Bakanlığının 13/5/2006 tarihli ve 26167 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 358 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği şekilde tatbik edilir.

(3) Yükümlünün isteği üzerine Hazine Müsteşarlığınca yatırımın bütünlüğünü bozmayacak, yani yatırımın teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleştirilmesine engel teşkil etmeyecek nitelikte ve miktarda makine ve teçhizatın teşvik belgesi iptal edilmeden belge kapsamından çıkarılması ve bunların kullanım amaçlarına uygun olarak kullanıldığının tespit edilmiş olması halinde 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 341 inci maddesi kapsamında vergi ziyana sebebiyet verilmiş sayılmayacağından bu işlemler ile ilgili olarak vergi ziyai cezası uygulanmaz.

(4) Teşvik belgesi kapsamından çıkarılması nedeniyle katma değer vergisi istisnasından yararlanma şartlarını kaybeden malların ithali sırasında ödenmesi gereken katma değer vergisinin daha sonra tahakkuk ve tahsil edilmiş olması halinde hazine kaybına neden olmaması bakımından gecikme faizi tahsil edilir.

(5) Hazine Müsteşarlığı tarafından herhangi bir nedenle teşvik belgesinin iptal edilmesi halinde Müsteşarlığımızca verilen talimat üzerine gümrük idarelerince;

a) İptal edilen yatırım teşvik belgesine istinaden Hazine Müsteşarlığınca onaylanan makine ve teçhizat listesi kapsamında gümrüklerinden yapılan ithalat işlemleri tespit edilerek, sağlanan destek unsurları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde geri alınır.

b) İthalat için müracaatta bulunulması durumunda muafiyet uygulanmaz.

Kıymet, miktar, adet ve menşe ülke farklılıkları

MADDE 13 – (1) İthal edilecek eşya ile yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı eşyanın cins, nevi, nitelik ve adedinde hiçbir farklılık olmaması hususuna dikkat edilir.

(2) Yükümlülerce gümrüğe ibraz edilen yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesi ile sevk faturası arasında kıymete veya menşe ülkeye yönelik değişiklik olması halinde;

a) Gümrük idarelerince, kalem bazında %30’a kadar (30 dahil) kıymet farklılıklarında 4458 sayılı Gümrük Kanununun 23 ila 31 inci maddeleri göz önünde bulundurularak ve fatura kıymeti esas alınarak işlem yapılır.

b) Kalem bazında %30’ un dışında kalan kıymet farklılıklarında teşvik belgesini düzenleyen ilgili merci tarafından (Hazine Müsteşarlığı veya ilgili Sanayi Odası) makine ve teçhizat listesinde gerekli düzeltmenin yapılması sağlanır.

(3) Menşe ülke ile ilgili olarak meydana gelebilecek değişiklikler için, makine ve teçhizat listesinde herhangi bir değişiklik istenilmeden ithal işlemi gerçekleştirilir.

(4) Kısmi ithalatta, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde belirtilen adet ve miktara bağlı kalınır. Ancak kalem bazında kıymette %30’a kadar (30 dahil) farklılık halinde bu maddenin (a) bendindeki hükümler çerçevesinde değişiklik istenilmeden işlem yapılır ve makine ve teçhizat listesine gerekli meşruhat (adet, miktar ve kıymetine ilişkin) verilerek eşyanın düşümü yapılır.

(5) Yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde; set, ünite, komple tesis ve bunun gibi ifadelerle tanımlanan ancak, bir defada ithal edilemeyen ve ayrıntılı dökümü yapılamayan makine ve teçhizatın adet ve miktarı aynı kalmak kaydıyla ithalatına izin verilebilir.

a) Kısmi ithalatı yapılacak eşyanın faturaları, yatırımcı firmalar tarafından tasdik edilir ve gümrük idarelerine bu faturalarla birlikte kısmi ithalatı yapılacak eşyanın yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin hangi kalemine (set, ünite veya komple tesis) ait olduğuna ilişkin

taahhütname verilir ve söz konusu eşyanın kıymeti üzerinden düşüm yapılarak ithalat işlemi gerçekleştirilir.

b) Bu tür işlemler sonucunda gerçekleştirilen kısmi ithalatın kalem bazındaki toplam kıymetinin, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı o kaleme ait toplam kıymet üzerinden %30 oran içerisinde (30 dahil) kalmasına dikkat edilir.

Teşvik belgesi süresi

MADDE 14 – (1) İthalat sırasında, teşvik belgesinin geçerlilik süresine (ek süreler de dahil) dikkat edilir. Sona ermiş teşvik belgesine istinaden, hiçbir şekilde beyanname tescil ve kabul işlemi yapılmaz.

(2) Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizat ithalatının yatırım süresi içerisinde sonuçlandırılmaması durumunda, yatırım süresi içerisinde kambiyo mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanılmış veya bedeli kısmen veya tamamen ödenmiş olduğunun tevsik edilmesi halinde, yatırım mallarının ithaline yatırım süresi bitiş tarihinin izleyen 4 ay içerisinde doğrudan gümrük idareleri tarafından izin verilir.

Beyannamenin tescili ve kabulü

MADDE 15 – (1) Gümrük idarelerince, 2009/15199 sayılı Karar'a veya bu Karar'dan önce yayımlanan teşvik kararlarına istinaden düzenlenen teşvik belgesi kapsamı yatırım eşyasının ithaline ilişkin yükümlülere yapılacak taleplerde, teşvik belgesi ile yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin aslı aranır. Bu belgeler olmadan beyannamenin tescil ve kabul işlemi yapılmaz.

(2) Herhangi bir nedenle teşvik belgesi ve yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesi asıllarını, tescil ve kabul sırasında ibraz edemeyen yükümlülerden, bu belgelerin noter tasdikli örnekleri bir dilekçe ekinde kabul edilir. Ancak, tahakkukun tebliğine kadar gerekli meşruhat verilmek üzere bu belgelerin asıllarının ibrazı zorunludur. İbraz edilmemesi durumunda ithal işlemi tamamlanmaz.

(3) Beyannamenin tescili ve kabulü sırasında beyan edilen eşyanın, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı olması gerekir. Aksi takdirde, söz konusu eşya belge kapsamında değerlendirilmez.

(4) Teşvik belgesinin sayı ve tarihi ile bu belgeye dayanak teşkil eden bakanlar kurulu kararı sayısı ile ithali gerçekleştirilen eşyanın, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı olduğu sıra numarası beyannameye yazılır, yatırım teşvik belgesinin ve yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin birer örneği diğer belgelerle birlikte beyannameye eklenir. Tescil ve kabul memurunca, teşvik belgesinin geçerli olup olmadığı ve beyan edilen eşyanın yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı olup olmadığı kontrol edilerek uygunluğu halinde beyanname tescil edilerek kabul işlemi yapılır.

Beyannamenin tescili ve kabulünden sonra yapılacak işlemler

MADDE 16 – (1) Muayene ile görevli memurca eşyanın tespiti ve tahakkuku yapıldıktan sonra uygunluğunun görülmesi durumunda, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin aslına gerekli meşruhat düşülerek yükümlüye iade edilir.

(2) Fatura ile yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesi arasında kıymet ve miktar yönünden farklılık bulunması halinde;

a) Kıymete yönelik kalem bazında %30'a kadar (30 dahil) farklılık için, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 23 ila 31 inci maddeleri de göz önüne alınmak kaydıyla yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin üzerinde herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek kalmadan ithal işlemi, fatura kıymeti esas alınarak gerçekleştirilir.

b) %30'u aşan farklılıklar için yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde teşvik belgesini düzenleyen ilgili merci tarafından (Hazine Müsteşarlığı veya ilgili sanayi odası) gerekli düzeltme yapıldıktan sonra işlem sonuçlandırılır.

c) %30'u aşan fazlalığa isabet eden katma değer vergisi ve varsa gümrük vergisinin yükümlü tarafından peşin ödenmesinin talep edilmesi durumunda yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde herhangi bir değişikliğe gerek kalmadan bu tutarlar tahsil edilerek, ithalata izin verilebilir.

(3) Menşe ülke farklılığında, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin üzerinde herhangi bir düzeltmeye gidilmeden işlem tamamlanır.

a) Makine ve teçhizat listesinde menşe ülke döviz cinsi ile faturada belirtilen döviz cinsinin farklı olması halinde, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihindeki çapraz kur paritesi dikkate alınır.

b) Kalem bazında %30 limiti içinde (30 dahil) kalan fark bulunması halinde bu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri doğrultusunda işlem yapılır.

(4) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 61 inci maddesinin 3 üncü fıkrası gereğince; gümrük idaresince tescil edilmiş veya kabul edilmiş beyanname, ait olduğu eşyanın vergileri ve para cezalarından dolayı taahhüt niteliğinde beyan sahibini bağlayacağından, teşvik belgeli işlemlerde de beyanla beyan konusu eşyanın birbirine uyumlu olması esastır. Ancak beyanla beyan konusu eşyanın uyumuna karşın, yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesi ile beyan olunan eşya arasında nitelik yönünden farklılık bulunması durumunda söz konusu listenin beyana uygun olarak teşvik belgesini düzenleyen ilgili merci tarafından (Hazine Müsteşarlığı veya ilgili sanayi odası) düzeltilmesini müteakip işlem ikmal edilir.

(5) Hazine Müsteşarlığınca onaylanan teminatlı ithal edilecek makine ve teçhizat listesine istinaden yapılacak ithalat için;

a) Beyanname tescili sırasında, Gümrük Müsteşarlığının (Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü) uygunluk yazısı ve Hazine Müsteşarlığınca onaylı teminatlı ithal edilecek makine ve teçhizat listesi aranır.

b) Alınacak teminat tutarı; yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranda gümrük vergisi ve katma değer vergisi ile bunlara ait faizi kapsayacak şekilde olacaktır. Gümrük vergisi muafiyetinin öngörülmemesi halinde ise, bu husus katma değer vergisinin tahakkukunda dikkate alınır. Ancak, teminatlı ithalat işleminde, teminatlı ithal edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı eşyanın, teşvik belgesine dahil edilmesi halinde bile gümrük vergisi veya katma değer vergisinin birinin veya her ikisinin yatırım teşvik mevzuatına göre muafiyet ve istisna kapsamı dışında tutulacak olması halinde, muafiyet ve istisna uygulanmayarak vergi peşin alınır.

c) Beyanname üzerinde, teşvik belgesi ve yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin en son ibraz süresi açıkça belirtilir.

d) Serbest dolaşıma giriş tarihinden itibaren 6 ay içerisinde gerekli belgeyi ibraz etmeyen veya ek süre uzatım yazısını getirmeyen yükümlülerin verdikleri teminat derhal nakde çevrilir.

e) Teminatın yükümlüye iadesinde veya nakde çevrilmesi halinde keyfiyet gümrük idaresince, Gümrük Müsteşarlığına (Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğüne) bildirilir.

Daha önceki yıllara ait bakanlar kurulu kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgeleri için uygulanabilecek hükümler

MADDE 17 – (1) Daha önceki yıl kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin istinat ettiği karar ile diğer ilgili kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde devam olunur. Talep edilmesi halinde bu Tebliğin istinat ettiği Kararın lehe gelen hükümleri uygulanır. Ancak ithal eşyası için kayıtlı bulunduğu yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde gümrük vergisi ve fon öngörülmüş olması halinde bu vergi ve fon tahsil edilir.

(2) Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen teşvik belgesi kapsamı yatırımın finansal kiralama işlemi ile gerçekleştirilmesinin talep edilmesi halinde, finansal kiralama şirketinin müracaat tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Yatırımlarda devlet yardımları hakkındaki karar ve tebliğ hükümlerinin ihlali halinde gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 18 – (1) Gerek yürürlükte olan karar ve tebliğ, gerekse daha önceki karar ve tebliğ hükümleri gereğince teşvik belgesi kapsamında yurt dışından getirilerek serbest dolaşıma sokulan makine ve teçhizatın tümünün veya bir bölümünün ithal tarihi üzerinden istinat ettiği karar ve tebliğlerde belirtilen süre geçmeden izinsiz olarak satışı, devri veya temlikinin tespiti halinde ithalat sırasında uygulanan destek unsurları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde geri alınır.

(2) İthal makine ve teçhizatın tümünün veya bir bölümünün ithal tarihi itibarıyla süre dolmadan izinsiz olarak satışı, devri veya temlik ile ilgili fiillerin 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğinden, teşvik belgesinin iptal edildiği veya belge kapsamındaki makine ve teçhizat için destek unsurlarının kaldırıldığı hallerde;

a) Yararlanılan destek unsurlarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun çerçevesinde tahsili sağlanır.

b) Yatırımcıların haklı bir neden olmaksızın, tahsis amacına yönelik olarak ithal ettikleri eşyayı, ithal amacı dışında yatırım teşvik belgesinde belirtilen şartlara aykırı veya izinsiz olarak kullandıkları veya sattıklarının tespiti halinde, 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin 6 ncı fıkrası hükmüne muhalefet nedeniyle suç duyurusunda bulunulur.

c) Yukarıda belirtilen eylemden dolayı aynı zamanda ceza koyan diğer yasa hükümlerinin de ihlali halinde (evrakta sahtecilik suçlarında TCK hükümleri gibi) söz konusu yasa hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 19 – (1) 13/4/2007 tarihli ve 26492 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yatırım Teşvik) yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen teşvik belgeleri kapsamı makine ve teçhizat için tahsili gereken ancak ithalinde ertelenen katma değer vergisi tutarına ilişkin olarak verilen teminatın çözümü için, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun yürürlükten kaldırılan 49/2 nci maddesi gereğince yayımlanan Genel Tebliğ hükümlerine göre işlem yapılır.

a) Yatırım teşvik mevzuatı çerçevesinde ithal edildikten sonra yatırım teşvik belgesi iptal edilen eşyanın ithalat sırasında önceden ertelenen katma değer vergisine ait teminat ile ilgili olarak yapılacak işlemler teminatın bu tarihten önce çözülmüş veya çözülmemiş olmasına bakılmaksızın Katma Değer Vergisi Kanununun mülga 49 uncu maddesinin 2 nci fıkrası kapsamında ithalde ertelenen katma değer vergisi, tahakkuk tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tespit edilen yıllar için geçerli tecil faizi %50 zamlı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

b) Bu hesaplamada ithalde ödenen vergilerin yükümlü tarafından vergi dairesine ödenecek katma değer vergisinden indirilebilecek oluşu göz önüne alınarak, Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulan 90/5 sayılı Katma Değer Vergisi İç Genelgesindeki gecikme zammı uygulamasına paralel olarak, ithalatın yapıldığı tarihten verginin ödendiği veya teminatın çözüldüğü tarihe kadar vergi dairesine verilen ve katma değer vergisi beyannamelerinde ödenecek vergi olarak beyan edilen tutarların, ertelenen vergi tutarlarından düşülerek kalan miktara o dönemde geçerli olan tecil faizinin %50 fazlası ile hesaplanarak işlem yapılır.

(2) Yatırım teşvik belgesi iptal edilmeden, bu belge kapsamında yer alan eşyanın Hazine Müsteşarlığının izni ile başka bir yükümlüye ait teşvik belgesine devredilmesi halinde önceden ertelenmiş bulunan katma değer vergisi ile ilgili olarak teminatın devir tarihine kadar çözülmüş olması halinde herhangi bir işlem yapılmaz.

a) Teminat çözülmemişse, devir tarihi itibarıyla (bu dönem dahil) vergi dairesine ödenen vergi tutarları henüz gümrükte ertelenen vergi tutarlarına ulaşmamış ise kalan kısmın ilk firmanın devirden sonra vergi dairesine ödeyeceği vergilerle tamamlaması mümkün olmayacağından, yatırım teşvik belgesi sahibi firmanın erteleme uygulamasından yararlanarak ithal ettiği yatırım mallarının, Hazine Müsteşarlığının izni ile bir başka firmaya devredilmesi, erteleme ile ilgili şartların ihlali anlamına gelmediğinden, kalan kısım cezasız olarak ödenir ve teminat çözülür. (Devir tarihi itibarıyla devreden şirketin ödediği katma değer vergisi toplamının teminatın çözümüne yetmediği hallerde tahakkuk etmiş olmakla birlikte henüz nakden veya mahsuben ödenmeyen katma değer vergisi tutarları da dikkate alınır.)

b) Devir tarihi itibarıyla kalan kısmın devralan firma tarafından yüklenilmesi halinde, kalan miktarın devralan firmanın devirden sonra vergi dairesine ödeyeceği katma değer vergileri teminatın çözümünü ile ilgili hesaplama dahil edilir. Bu durumda devreden firmanın gümrük idarelerinde bulunan teminat, ancak devralan firma tarafından ödenen vergiler tutarının devir tarihi itibarıyla bakiye miktara ulaştığının tespit edilmesi durumunda çözülür. Gümrük Müsteşarlığınca (Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğüne) da vergi takibine geçilir ve gerekli diğer önlemler alınır.

(3) Amme alacağının tahsili ve vergi ihtilaflarının ilgili yargı organları nezdinde gerekli takibi gümrük idarelerince gerçekleştirilir.

Uygulama

MADDE 20 – (1) Bu Tebliğde yer almayan hususlarda 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bu Kararın uygulanmasına ilişkin 2009/1 sayılı Tebliğin ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Yetki

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğde yer almayan hususlar ile özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, Gümrük Müsteşarlığı (Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Tebliğ 16/7/2009 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.